

Het Besluit kinderopvangtoeslag (KOT) is in maart 2021 vier weken opengesteld voor internetconsultatie. Jaarlijks worden de maximum uurprijzen en toetsingsinkomens in de kinderopvangtoeslag geïndexeerd. De indexatie voor 2022 gebeurt op basis van de landelijke loon- en prijsontwikkeling die het CPB jaarlijks raamt. Om hiervoor de meest recente cijfers te gebruiken wordt de raming die eind maart 2021 gepubliceerd wordt gebruikt (het CEP). Op het moment van internetconsultatie was het nog niet mogelijk alle informatie in te vullen. De bedragen van het CEP waren destijds nog niet bekend. Wel zijn de achterliggende principes voor indexering toegelicht. Tevens was nog niet bekend dat de uitgaven voor de verdere verruiming van de uitzondering bij het recht op KOT voor ouders wiens partner is veroordeeld tot een vrijheidsbenemende straf of maatregel en de verhoging van de doelmatigheidsgrenzen vanuit de KOT gedekt moesten worden. De consultatie ging daarmee alleen over de indexatie voor 2022 en de verruiming van de koppeling gewerkte uren (KGU) voor de buitenschoolse opvang (BSO) voor 2022. Men kon reageren op deze onderwerpen. De consultatie heeft in totaal geleid tot 14 reacties vanuit kinderopvangorganisaties, een brancheorganisatie voor de kinderopvang en een gemeente.

De meeste reacties betreffen de indexatie van de maximum uurprijzen. Er wordt aangegeven dat indexeren alleen niet voldoende is om de kosten van de kinderopvang te compenseren, omdat de daadwerkelijke uurtarieven hoger zijn. Dit zou onder andere komen door de gestelde kwaliteitseisen. Daarbij wordt aandacht gevraagd voor de mogelijke gevolgen van de Coronacrisis op de ontwikkeling van de uurtarieven, evenals als de onderhandelingen voor de nieuwe CAO Kinderopvang na juli 2021. Hierdoor zou de toegankelijkheid van de kinderopvang voor met name de lage inkomens worden beperkt.

Voor de jaarlijkse aanpassing van de maximum uurprijzen wordt uitgegaan van objectieve factoren. Daarbij wordt de gemiddelde loonontwikkeling gehanteerd, waar kinderopvang onderdeel van is. Indien de stijgende tarieven worden veroorzaakt door de stijgende loonkosten in de kinderopvang kan de sector er voor kiezen af te wijken van de loonontwikkeling. Er moet geen prikkel ontstaan waarbij hogere loonkosten in de kinderopvang en als gevolg daarvan stijgende tarieven grotendeels worden bekostigd middels publieke middelen via een hogere maximum uurprijs. Tevens worden er geen kostenverhogende maatregelen getroffen en blijkt uit een recente uitsplitsing van het CBS naar het recht op en gebruik van KOT tussen 2015 en 2019 dat het gebruik onder alle inkomensgroepen in deze periode is toegenomen. De gevolgen van de Coronacrisis voor de kinderopvang zijn getracht op te vangen met een aantal noodmaatregelen waaronder de Tijdelijke tegemoetkomingsregeling KO (TTKO) voor personen met KOT. De uitvoering van deze noodmaatregel verloopt succesvol. Deze reacties hebben daarom niet geleid tot een extra verhoging van de maximum uurprijzen, naast de indexatie.

De verruiming van de KGU voor de BSO wordt in alle reacties als positief ervaren. Er wordt aandacht gevraagd voor eventuele vraaguitval als gevolg van de dekkingsmaatregel voor de verruiming. De kosten van de verruiming worden bewust gespreid verdeeld over alle inkomensgroepen waarbij de laagste inkomens worden ontzien. Door het spreiden van de kosten zal deze dekkingsmaatregel een zeer beperkte invloed hebben op de hoogte van de eigen bijdrage. Daarom is de verwachting dat het effect van de dekkingsmaatregel op eventuele vraaguitval zeer gering zal zijn.

Er wordt verder nog een aantal suggesties gedaan voor overige wijzigingen zoals minder inkomenstreden in de toeslagtabel, de maximum uurprijzen voor de gastouderopvang gelijk te stellen met de maximum uurprijzen van kinderdagverblijven, een apart maximum uurtarief voor de vve-peuteropvang, het geheel loslaten van de KGU en het eerder publiceren van de definitieve maximum uurprijzen dan oktober 2021. Deze suggesties zijn niet overgenomen en de onderbouwing hiervan is te lezen in de Nota van Toelichting.

Een aantal reacties ligt buiten de scope van dit besluit, zoals de hervorming van het toeslagenstelsel en het gratis maken van de kinderopvang. Hier wordt daarom niet verder op ingegaan.